Parlament Ewropew
2019-2024

Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi

2023/2115(INI)

14.9.2023

ABBOZZ TA' RAPPORT

dwar l-aspetti relatati mal-ġeneru taż-żieda fl-għoli tal-ħajja u l-impatt tal-kriżi tal-enerġija
(2023/2115(INI))

Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi

Rapporteur: Alice Kuhnke

WERREJ

Paġna

MOZZJONI GĦAL RIŻOLUZZJONI TAL-PARLAMENT EWROPEW 3

NOTA SPJEGATTIVA 10

MOZZJONI GĦAL RIŻOLUZZJONI TAL-PARLAMENT EWROPEW

dwar l-aspetti relatati mal-ġeneru taż-żieda fl-għoli tal-ħajja u l-impatt tal-kriżi tal-enerġija
(2023/2115(INI))

Il-Parlament Ewropew,

– wara li kkunsidra l-Artikoli 2, 3(1) u 3(3) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea,

– wara li kkunsidra l-Artikoli 8, 9, 10, 119, 122, 127, 151, 153(2), 156, 157 u 194 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,

– wara li kkunsidra l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari d-dispożizzjonijiet tagħha dwar id-drittijiet soċjali u l-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa,

– wara li kkunsidra l-Aġenda 2030 tan-NU għall-Iżvilupp Sostenibbli, il-prinċipju li "ħadd ma jitħalla jibqa' lura", u, b'mod partikolari, l-Għan 1 ta' Żvilupp Sostenibbli li jfittex li jtemm il-faqar, l-Għan 5 li jfittex li jikseb l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u jtejjeb il-kundizzjonijiet tal-għajxien għan-nisa, u l-Għan 8 li jfittex li jikseb tkabbir ekonomiku sostenibbli,

– wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-5 ta' Marzu 2020 bit-titolu "Unjoni ta' Ugwaljanza: Strateġija ta' Ugwaljanza Bejn il-Ġeneri għall-2020-2025" (COM(2020)0152)[1],

– wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni ta' Versailles tal-Kapijiet ta' Stat jew ta' Gvern tal-11 ta' Marzu 2022, u, b'mod partikolari, l-impenn li "ntejbu s-sigurtà tal-ikel tagħna billi nnaqqsu d-dipendenzi tagħna fuq prodotti u inputs agrikoli importati ewlenin, b'mod partikolari billi nżidu l-produzzjoni tal-UE ta' proteini tal-pjanti",

– wara li kkunsidra d-Direttiva 2009/73/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Lulju 2009 dwar ir-regoli komuni għas-suq intern fil-qasam tal-gass naturali u li tħassar id-Direttiva 2003/55/KE[2],

– wara li kkunsidra d-Direttiva 2012/27/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2012 dwar l-effiċjenza fl-enerġija, li temenda d-Direttivi 2009/125/KE u 2010/30/UE u li tħassar id-Direttivi 2004/8/KE u 2006/32/KE[3],

– wara li kkunsidra d-Direttiva (UE) 2018/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2018 dwar il-promozzjoni tal-użu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli[4],

[1] https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/gender-equality-strategy_mt
[2] ĠU L 211, 14.8.2009, p. 94.
[3] ĠU L 315, 14.11.2012, p. 1.
[4] ĠU L 328, 21.12.2018, p. 82.

– wara li kkunsidra d-Direttiva (UE) 2019/944 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Ġunju 2019 dwar regoli komuni għas-suq intern għall-elettriku u li temenda d-Direttiva 2012/27/UE[5],

– wara li kkunsidra r-Regolament (UE) 2021/241 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Frar 2021 li jistabbilixxi l-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza[6],

– wara li kkunsidra d-Direttiva (UE) 2023/970 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-10 ta' Mejju 2023 li ssaħħaħ l-applikazzjoni tal-prinċipju ta' paga ugwali għal xogħol ugwali jew xogħol ta' valur ugwali bejn l-irġiel u n-nisa permezz ta' trasparenza fil-pagi u mekkaniżmi ta' infurzar[7],

– wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tad-19 ta' Mejju 2022 dwar il-konsegwenzi soċjali u ekonomiċi tal-gwerra Russa fl-Ukrajna għall-UE – it-tisħiħ tal-kapaċità tal-UE li taġixxi[8],

– wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-5 ta' Lulju 2022 dwar il-faqar fost in-nisa fl-Ewropa[9],

– wara li kkunsidra r-Rapport Speċjali tal-Qorti Ewropea tal-Awdituri tas-26 ta' Mejju 2021 bit-titolu "L-integrazzjoni tal-perspettiva tal-ġeneri fil-baġit tal-UE: wasal iż-żmien li l-kliem jissarraf f'azzjoni"[10],

– wara li kkunsidra r-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2020/1563 tal14 ta' Ottubru 2020 dwar il-faqar enerġetiku[11],

– wara li kkunsidra d-data dwar il-prezzijiet u t-taxxi tal-enerġija fl-użu finali tal-Aġenzija Internazzjonali tal-Enerġija[12],

– wara li kkunsidra r-rapport tal-Fond Monetarju Internazzjonali ta' Ottubru 2022 bit-titolu "The Fog of War Clouds the European Outlook" (Iċ-Ċpar tal-Gwerra Jtappan il-Prospettiva Ewropea)[13],

– wara li kkunsidra l-istudju tal-Eurostat tal-2022 bit-titolu "Living conditions in Europe" (Il-kundizzjonijiet tal-għajxien fl-Ewropa)[14],

---

[5] ĠU L 158, 14.6.2019, p. 125.
[6] ĠU L 57, 18.2.2021, p. 17.
[7] ĠU L 132, 17.5.2023, p. 21.
[8] ĠU C 479, 16.12.2022, p. 75.
[9] ĠU C 47, 7.2.2023, p. 2
[10] Il-Qorti Ewropea tal-Awdituri, "L-integrazzjoni tal-perspettiva tal-ġeneri fil-baġit tal-UE: wasal iż-żmien li l-kliem jissarraf f'azzjoni", 26 ta' Mejju 2021, https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR21_10/SR_Gender_mainstreaming_MT.pdf
[11] ĠU L 357, 27.10.2020, p. 35.
[12] L-Aġenzija Internazzjonali tal-Enerġija, "End-Use Prices Data Explorer", 28 ta' April 2023, https://www.iea.org/data-and-statistics/data-tools/energy-prices-data-explorer?tab=Overview
[13] Il-Fond Monetarju Internazzjonali, "The Fog of War Clouds the European Outlook", Ottubru 2022, https://www.imf.org/-/media/Files/Publications/REO/EUR/2022/October/English/text.ashx
[14] Eurostat, "Living conditions in Europe", 2022, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Living_conditions_in_Europe

– wara li kkunsidra d-dokument informattiv u analitiku tal-Eurostat tal-10 ta' Frar 2022 bit-titolu "Energy prices on the rise in the euro area in 2021" (Jiżdiedu l-prezzijiet tal-enerġija fiż-żona tal-euro fl-2021)[15],

– wara li kkunsidra r-rapport tal-Eurofound tat-28 ta' Ottubru 2022 bit-titolu "The cost-of-living crisis and energy poverty in the EU: Social impact and policy responses – Background paper" (Il-kriżi tal-għoli tal-ħajja u l-faqar enerġetiku fl-UE: l-impatt soċjali u r-reazzjonijiet ta' politika – Dokument ta' sfond)[16],

– wara li kkunsidra l-Indiċijiet tal-Ugwaljanza bejn il-Ġeneri għall-2021 u l-2022 tal-Istitut Ewropew għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi[17],

– wara li kkunsidra l-istħarriġ tal-Ewrobarometru tal-ħarifa 2022[18],

– wara li kkunsidra l-istudju bit-titolu "Gender perspective on access to energy in the EU" (Il-perspettiva tal-ġeneru dwar l-aċċess għall-enerġija fl-UE) ippubblikat mid-Direttorat Ġenerali għall-Politiki Interni tal-Unjoni fit-18 ta' Diċembru 2017[19],

– wara li kkunsidra l-briefing bit-titolu "Gender Aspects of Energy Poverty" (Aspetti tal-Ġeneru tal-Faqar Enerġetiku), ippubblikat mid-Direttorat Ġenerali tiegħu għall-Politiki Interni fl-1 ta' Marzu 2023[20],

– wara li kkunsidra l-istudju bit-titolu "The Gender Dimension and Impact of the Fit for 55 Package" (Id-Dimensjoni tal-Ġeneru u l-Impatt tal-Pakkett "lesti għall-mira ta' 55 %") ippubblikat mid-Direttorat Ġenerali għall-Politiki Interni tal-Unjoni fis-6 ta' Diċembru 2022[21],

– wara li kkunsidra l-briefing bit-titolu "Energy poverty in the EU" (Il-faqar enerġetiku fl-UE), ippubblikat mid-Direttorat Ġenerali tiegħu għall-Politiki Interni fit-18 ta' Settembru 2023[22],

---

[15] Eurostat, "Energy prices on the rise in the euro area in 2021", 10 ta' Frar 2022, https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/edn-20220210-2

[16] Eurofound, "The cost-of-living crisis and energy poverty in the EU: Social impact and policy responses – Background paper", 28 ta' Ottubru 2022, https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef22077en.pdf

[17] L-Istitut Ewropew għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi, "2021 Gender Equality Index", https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2021 u "2022 Gender Equality Index", https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2022

[18] L-Unjoni Ewropea, "'EP Autumn 2022 Survey: Parlemeter", Jannar 2023, https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2932

[19] Studju – "Gender perspective on access to energy in the EU", Parlament Ewropew, Direttorat Ġenerali għall-Politiki Interni, Dipartiment Tematiku C – Drittijiet taċ-Ċittadini u Affarijiet Kostituzzjonali, 18 ta' Diċembru 2017, https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/596816/IPOL_STU(2017)596816_EN.pdf

[20] Briefing – "Gender Aspects of Energy Poverty", Parlament Ewropew, Direttorat Ġenerali għall-Politiki Interni, Dipartiment Tematiku C – Drittijiet taċ-Ċittadini u Affarijiet Kostituzzjonali", 1 ta' Marzu 2023, https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/265960/Briefing_FEMM_IWD_2023_FINAL_EN.pdf

[21] Studju – "The Gender Dimension and Impact of the Fit for 55 Package", Parlament Ewropew, Direttorat Ġenerali għall-Politiki Interni, Dipartiment Tematiku C – Drittijiet taċ-Ċittadini u Affarijiet Kostituzzjonali, 6 ta' Diċembru 2023, https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/736899/IPOL_STU(2022)736899_EN.pdf

[22] Briefing – "Energy poverty in the EU", Parlament Ewropew, Direttorat Ġenerali għas-Servizzi ta' Riċerka Parlamentari, 18 ta' Settembru 2023, https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/733583/EPRS_BRI(2022)733583_EN.pdf

– wara li kkunsidra l-opinjoni tat-12 ta’ Mejju 2022 tal-Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u l-Ugwaljanza bejn is-Sessi dwar il-proposta għal direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-effiċjenza fl-enerġija,

– wara li kkunsidra r-rapport tas-7 ta’ April 2021 tal-Kumitat għall-Iżvilupp dwar l-impatti tat-tibdil fil-klima fuq il-popolazzjonijiet vulnerabbli fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw u l-opinjoni tal-Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u l-Ugwaljanza bejn is-Sessi tat-2 ta’ Ottubru 2020,

– wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu tal-10 ta’ Frar 2021 dwar it-tnaqqis tal-inugwaljanzi, b’enfasi partikolari fuq il-faqar fost dawk li jaħdmu[23],

– wara li kkunsidra l-Artikolu 54 tar-Regoli ta’ Proċedura tiegħu,

– wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u l-Ugwaljanza bejn is-Sessi (A9-0000/2023),

A. billi, mill-2021, l-inflazzjoni żdiedet drastikament, xprunata primarjament minn kostijiet għoljin tal-enerġija u tal-ikel, u aggravata mill-gwerra ta’ aggressjoni mhux ġustifikata kontra l-Ukrajna; billi l-pagi mhumiex previsti li jiżdiedu bl-istess rata tal-inflazzjoni, u b’hekk tinħoloq kriżi tal-għoli tal-ħajja; billi din il-kriżi thedded b’mod akut l-għajxien, is-saħħa, il-benesseri u l-aċċess għall-akkomodazzjoni tan-nisa, filwaqt li tillimita l-kapaċità tal-akkwist u l-kapaċità tagħhom li jipprovdu l-ikel;

B. billi f’Marzu 2022 wara d-Dikjarazzjoni ta’ Versailles, il-Kummissjoni adottat sensiela ta’ miżuri, bil-għan li tappoġġja l-produzzjoni agrikola tal-Ukrajna, issaħħaħ ir-reżiljenza tal-UE u ttaffi ż-żieda qawwija fil-prezzijiet tal-ikel għall-konsumaturi Ewropej;

C. billi n-nisa fid-diversità kollha tagħhom huma affettwati b’mod sproporzjonat mill-konsegwenzi tal-kriżi tal-għoli tal-ħajja, peress li għandhom it-tendenza li jkunu fost l-ifqar parti tal-popolazzjoni, huma rrappreżentati ħafna f’impjiegi prekarji, għandhom introjtu aktar baxx bħala riżultat tad-differenzi fil-pagi u fil-pensjonijiet, u għadhom mistennija jwettqu l-biċċa l-kbira tax-xogħol ta’ kura mingħajr ħlas, u b’hekk jitħallew b’inqas riżorsi biex jipproteġu lilhom infushom kontra l-impatt negattiv tal-kriżi;

D. billi t-tibdil fil-klima u d-diżastri relatati mal-klima jaggravaw il-kriżi tal-għoli tal-ħajja u r-riskju tal-faqar; billi l-gruppi li diġà jgħixu fil-marġini qed jintlaqtu l-agħar mill-volatilità tas-sistema tal-enerġija mill-fjuwils fossili, filwaqt li l-kumpaniji tal-enerġija u tal-ikel qed jagħmlu profitti rekord;

E. billi l-faqar enerġetiku huwa sfida mifruxa kbira għall-UE, peress li bejn 50 u 125 miljun persuna ma għandhomx il-mezzi finanzjarji għal kumdità termali interna xierqa;

F. billi n-nisa, b’mod partikolari l-ġenituri waħedhom u dawk li jesperjenzaw diskriminazzjoni intersezzjonali abbażi tal-etniċità, ir-razza, l-istatus tal-migrazzjoni, l-orjentazzjoni sesswali, id-diżabilità jew l-età, huma aktar probabbli li jaqgħu f’faqar

[23] ĠU C 465, 17.11.2021, p. 62.

enerġetiku; billi dan ifisser li l-kriżi attwali tal-għoli tal-ħajja se taggrava l-faqar enerġetiku abbażi tal-ġeneru fl-UE;

G. billi ftit hemm għarfien jew data disponibbli dwar l-impatt tal-faqar enerġetiku fuq in-nisa fl-UE; billi l-Osservatorju tal-Faqar Enerġetiku tal-UE ma joffrix data diżaggregata skont il-ġeneru fis-sett ta' indikaturi tiegħu aċċessibbli għall-pubbliku; billi ftit Stati Membri biss adottaw definizzjonijiet u indikaturi tal-faqar enerġetiku, li normalment ma jqisux il-ġeneru;

H. billi l-Kummissjoni ma wettqitx l-impenn tagħha stabbilit fl-Istrateġija dwar l-Ugwaljanza bejn il-Ġeneri biex tintegra perspettiva tal-ġeneru fl-inizjattivi ewlenin kollha tal-Kummissjoni, inkluż il-Patt Ekoloġiku Ewropew u l-politiki relatati;

I. billi l-Kummissjoni hija obbligata tippromwovi l-ugwaljanza bejn il-ġeneri skont it-Trattati; billi, madankollu, il-Qorti Ewropea tal-Awdituri tqis li perspettiva tal-ġeneru ma ġietx integrata fil-baġit tal-UE;

J. billi l-kwistjonijiet tal-ugwaljanza bejn il-ġeneri huma fil-biċċa l-kbira nieqsa mill-pilastri tat-tranżizzjoni ekoloġika u tat-trasformazzjoni diġitali tal-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza, u dan jirrappreżenta opportunità mitlufa biex l-ugwaljanza bejn il-ġeneri tiġi integrata b'mod effettiv fl-objettivi klimatiċi u ambjentali;

K. billi l-perspettiva tal-ġeneru hija nieqsa mill-politiki u l-miżuri tal-Istati Membri u tal-UE li għandhom l-għan li jiġġieldu u jtaffu l-effetti tal-kriżi tal-għoli tal-ħajja; billi madwar żewġ terzi tal-miżuri introdotti mill-Istati Membri biex itaffu ż-żieda fir-rati tal-inflazzjoni mhumiex immirati lejn gruppi partikolari f'sitwazzjonijiet vulnerabbli u jipprovdu biss soluzzjonijiet fuq terminu qasir minflok reazzjonijiet li jikkontribwixxu għal tranżizzjoni soċjalment ġusta u ekoloġika;

Il-femminilizzazzjoni tal-faqar enerġetiku u reazzjonijiet sensittivi għal kwistjonijiet ta' ġeneru għall-kriżi

1. Jistieden lill-Kummissjoni twettaq l-impenn li ħadet il-President von der Leyen biex tippromwovi l-ugwaljanza bejn il-ġeneri fit-tfassil kollu tal-politika; jappella għal Patt Ekoloġiku Ewropew u tranżizzjoni ġusta u soċjalment ekwa li taħdem għal kulħadd billi tiġi żviluppata strateġija intersezzjonali trasformattiva għall-ġeneru biex jiġi indirizzat il-faqar enerġetiku, u billi jiżdied l-investiment pubbliku f'akkomodazzjoni soċjali, bi prezzijiet raġonevoli u effiċjenti fl-użu tal-enerġija;

2. Jistieden lill-Istati Membri u lill-UE jiggarantixxu b'mod urġenti utilitajiet u ikel bi prezzijiet raġonevoli għall-unitajiet domestiċi b'introjtu baxx u, b'mod partikolari, għal dawk li jiffaċċjaw diskriminazzjoni intersezzjonali; jisħaq li ħadd ma għandu jkollu jbati l-kesħa fl-eqqel tax-xitwa jew sħana żejda fix-xhur jikwu tas-sajf u jistieden lill-Istati Membri u lill-UE jipprojbixxu l-iskonnessjonijiet tal-enerġija;

3. Jistieden lill-Istati Membri jżidu l-investiment pubbliku f'politiki li, direttament jew indirettament, għandhom l-għan li jiġġieldu l-effetti negattivi tal-kriżi tal-għoli tal-ħajja fuq in-nisa fid-diversità kollha tagħhom, jiggarantixxu aċċess għal servizzi pubbliċi ta' kwalità għolja għall-kura, l-edukazzjoni, is-saħħa, inklużi s-saħħa sesswali u

riproduttiva u d-drittijiet relatati, u l-akkomodazzjoni, u jipproteġu lill-vittmi tal-vjolenza abbażi tal-ġeneru;

4. Jistieden lill-Kummissjoni tivvaluta u tipproponi, fejn xieraq, atti leġiżlattivi ġodda biex tiġġieled il-finanzjalizzazzjoni tas-swieq tal-akkomodazzjoni u twaqqaf lill-ispekulaturi milli jagħmlu l-akkomodazzjoni inaċċessibbli f'termini ta' prezzijiet;

5. Jenfasizza li l-aċċess għall-elettriku għandu rwol fundamentali fit-tnaqqis tal-faqar u fl-iżgurar ta' parteċipazzjoni sħiħa u ugwali fis-soċjetà; jistieden lill-UE u lill-Istati Membri jirrikonoxxu d-dritt għall-enerġija;

6. Jistieden lid-Direttorat Ġenerali għall-Enerġija tal-Kummissjoni jiżviluppa pjan ta' azzjoni dwar il-ġeneru li jiżgura li l-leġiżlazzjoni kollha tal-UE dwar l-enerġija, inkluż id-dritt għall-kondiviżjoni tal-enerġija kif imsemmi fid-Direttiva (UE) 2018/2001, tintegra d-dimensjoni tal-ġeneru u tiżviluppa miżuri speċifiċi u fondi mmirati biex tiġi miġġielda l-femminilizzazzjoni tal-faqar enerġetiku;

7. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jiżguraw l-inklużjoni tad-dimensjonijiet tal-ġeneru u intersezzjonali fl-iskemi kollha għall-effiċjenza enerġetika u l-elettriku rinnovabbli, sabiex jappoġġjaw liċ-ċittadini l-aktar affettwati mill-faqar enerġetiku;

8. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jitolbu data diżaggregata skont il-ġeneru dwar il-faqar enerġetiku mill-Eurostat; jistieden, f'dan ir-rigward, lill-Osservatorju tal-Faqar Enerġetiku tal-UE juża tali data biex jiżviluppa u jagħżel indikaturi speċifiċi għall-ġeneru li jippermettu l-iżvilupp ta' politika bbażata fuq l-evidenza f'dak il-qasam, f'konsultazzjoni mal-Istitut Ewropew għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi, l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għad-Drittijiet Fundamentali u l-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent;

9. Jistieden lill-Kummissjoni tirrikjedi li l-Istati Membri jwettqu valutazzjonijiet tal-impatt fuq il-ġeneri fil-pjanijiet nazzjonali dwar l-enerġija u l-klima, inkluż meta jirrapportaw dwar il-faqar enerġetiku;

Lejn tranżizzjoni ekoloġika inklużiva fir-rigward tal-ġeneru

10. Ifakkar li t-tranżizzjoni ekoloġika hija meħtieġa biex jiġu evitati kriżijiet futuri severi u żieda fil-faqar; ifakkar, barra minn hekk, li t-tranżizzjoni ekoloġika ser tkun soċjalment ġusta biss jekk tinkludi perspettiva tal-ġeneru u tiggarantixxi opportunitajiet indaqs għan-nisa u għal dawk li jesperjenzaw diskriminazzjoni intersezzjonali; jistieden, għalhekk, lill-Kummissjoni taħtar koordinatur tal-UE dwar il-ġeneru u l-klima b'persunal u finanzjament suffiċjenti, u tintroduċi valutazzjonijiet tal-impatt fir-rigward tal-ġeneri fil-politiki u l-leġiżlazzjoni kollha tal-UE, b'mod partikolari fl-inizjattivi tal-Patt Ekoloġiku Ewropew;

11. Jisħaq li n-nisa għandhom rwol strateġiku x'jaqdu fit-tranżizzjoni ekoloġika, peress li huma atturi ewlenin fl-iżvilupp ta' xejriet ta' konsum u produzzjoni sostenibbli u ekoloġikament sodi, kif ukoll fin-negozju u fit-tfassil tal-politika;

12. Jiddeplora l-fatt li n-nisa huma sottorappreżentati b'mod sinifikanti f'pożizzjonijiet ewlenin tat-tfassil tal-politika dwar it-tibdil fil-klima u l-ambjent, u jistieden lill-UE u lill-Istati Membri jiżguraw rappreżentanza ugwali u diversa f'pożizzjonijiet ta' teħid ta'

deċiżjonijiet fl-istituzzjonijiet tal-UE, il-korpi governattivi u l-awtoritajiet pubbliċi fil-livelli kollha ta' governanza;

13. Jistieden lill-Kummissjoni tnaqqas id-differenza bejn il-ġeneri fis-settur tal-enerġija u tiżgura li n-nisa jkollhom aċċess ugwali għal korsijiet ta' taħriġ dwar l-effiċjenza enerġetika u għal opportunitajiet ta' xogħol emerġenti fis-settur tal-enerġija;

14. Jistieden lill-Kummissjoni u lill-Kunsill jimpenjaw ruħhom favur l-ibbaġitjar skont il-ġeneru u jiżguraw li dan jiġi applikat għall-baġit kollu tal-UE, u li r-rakkomandazzjonijiet tal-Qorti Ewropea tal-Awdituri jiġu implimentati bis-sħiħ, inkluż fir-rieżami ta' nofs it-terminu tal-qafas finanzjarju pluriennali attwali u l-implimentazzjoni tal-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza;

°

° °

15. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex tgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

NOTA SPJEGATTIVA

Il-kriżi tal-għoli tal-ħajja u tal-enerġija – in-nisa huma l-aktar milquta

L-Ewropa bħalissa qed tesperjenza kriżi tal-għoli tal-ħajja u tal-enerġija kważi mingħajr preċedenti fl-istorja reċenti. Madwar il-kontinent, in-nies qed jitħabtu biex ilaħħqu mal-ħajja u jkollhom jagħżlu bejn "it-tisħin jew l-ikel."

Fil-bidu tal-2022, wara l-pandemija tal-COVID, l-Unjoni Ewropea kienet lesta "li nmiddu idejna għax-xogħol, biex nagħmlu l-Ewropa aktar ekoloġika, aktar diġitali u aktar reżiljenti"[1]. Madankollu, fl-24 ta' Frar, ir-Russja invadiet l-Ukrajna.

Minbarra t-tbatija umana tremenda kkawżata mill-gwerra tar-Russja fuq l-Ukrajna u l-poplu tagħha, il-gwerra kellha impatt massiv fuq il-ktajjen tal-provvista, u kkawżat żieda qawwija fil-prezzijiet tal-enerġija u tal-ikel, u l-inflazzjoni sparat 'il fuq. Fl-2022, ir-rati tal-inflazzjoni wasslu lill-Bank Ċentrali Ewropew biex iżid ir-rati tal-imgħax għall-ewwel darba fi 11-il sena.

Sfortunatament, iż-żieda fl-inflazzjoni seħħet qabel ma l-gruppi soċjali l-aktar vulnerabbli setgħu jirkupraw mill-pandemija tal-COVID, u dan kompla jaggrava l-kundizzjonijiet tal-għajxien għal ħafna ċittadini Ewropej.

Miljuni ta' unitajiet domestiċi issa jeħtieġu għajnuna minħabba din iż-żieda fl-għoli tal-ħajja u ż-żidiet fil-prezzijiet tal-enerġija. Madankollu, meta wieħed iħares lejn in-numri, il-faqar għandu wiċċ femminili.

In-nisa madwar l-Ewropa qed jiffaċċjaw aktar sfidi soċjoekonomiċi u livelli ogħla ta' faqar mill-irġiel. B'mod ġenerali, in-nisa għandhom impjiegi li huma aktar prekarji, il-paga tagħhom hija aktar baxxa, u huma aktar probabbli li jagħmlu xogħol ta' indukrar tat-tfal mingħajr ħlas. Fir-rigward tal-aċċess għall-edukazzjoni, il-kura tas-saħħa, l-impjiegi u s-servizzi soċjali, xi gruppi ta' nisa jiffaċċjaw forom intersezzjonali ta' diskriminazzjoni. Dawn jinkludu nisa li għandhom 'il fuq minn 65 sena, nisa b'diżabilità, u nisa minn minoranzi etniċi.

Mill-COVID-19, l-inugwaljanzi bejn l-irġiel u n-nisa żdiedu u l-kriżi attwali tal-għoli tal-ħajja taffettwa lin-nisa b'mod sproporzjonat minħabba l-introjtu medju aktar baxx tagħhom, l-akkomodazzjoni fqira u ineffiċjenti, u d-dipendenza fuq il-benefiċċji soċjali. Fl-2021, qabel il-kriżi, kien hemm aktar minn 20 miljun mara jgħixu taħt l-indiċi tal-linja tal-faqar fl-UE milli kien hemm irġiel. Bir-rata attwali ta' progress, l-UE tinsab mill-inqas 60 sena 'l bogħod milli tikseb l-ugwaljanza bejn il-ġeneri[2].

Ursula von der Leyen wiegħdet li "ħadd ma jitħalla jibqa' lura" iżda nsiet il-Patt Ekoloġiku

Nafu li n-nisa jinsabu f'riskju akbar li jaqgħu f'faqar enerġetiku – nuqqas ta' aċċess għal riżorsi tal-enerġija bi prezzijiet raġonevoli. Il-problema hija sfida rikonoxxuta fil-livell tal-

[1] https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/recovery-plan-europe_mt
[2] https://sdgwatcheurope.org/cost-of-living-crisis-exacerbates-poverty-for-women-in-europe/

UE. Skont il-Kummissjoni Ewropea, il-faqar enerġetiku huwa problema mifruxa madwar l-Ewropa kollha, peress li bejn 50 u 125 miljun persuna ma jistgħux jaffordjaw kumditàtermali interna xierqa.

Madankollu, ftit hemm data disponibbli dwar l-impatt tal-faqar enerġetiku fuq l-irġiel u n-nisa fl-UE. Ftit Stati Membri biss adottaw definizzjonijiet u indikaturi tal-faqar enerġetiku, u normalment ma jqisux il-ġeneru.

Diġà fl-2016, il-Parlament Ewropew adotta riżoluzzjoni dwar l-aċċess għall-enerġija li fiha appella għall-inklużjoni tad-dimensjoni tal-ġeneru fil-politiki kollha tal-enerġija. Sfortunatament, ftit li xejn sar progress minkejja bosta appelli tal-Parlament Ewropew u l-weġħda tal-President tal-Kummissjoni Ursula von der Leyen li l-Patt Ekoloġiku Ewropew ma jħalli "lil ħadd jibqa' lura".

Minkejja l-impenn tal-Kummissjoni attwali li tintegra l-ġeneru fl-inizjattivi ewlenin kollha tagħha, ir-rabtiet bejn l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u l-oqsma ta' politika tal-Patt Ekoloġiku Ewropew, kif ukoll fil-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza, mhumiex adegwati.

Fil-prattika, dak li l-Kummissjoni Ewropea wettqet s'issa fir-rigward tal-Patt Ekoloġiku, jista' jiġi deskritt bħala tranżizzjoni ekoloġika ffinanzjata mill-UE insensittiva għall-ġeneru, li thedded li tkabbar l-inugwaljanzi eżistenti bejn il-ġeneri u intersezzjonali.

Ir-rapport speċjali 10/2021 tal-Qorti Ewropea tal-Awdituri: *L-integrazzjoni tal-perspettiva tal-ġeneri fil-baġit tal-UE: wasal iż-żmien li l-kliem jissarraf f'azzjoni* jikkonferma wkoll il-fatt li l-Kummissjoni mhijiex qed tirrispetta l-obbligu tagħha bbażat fuq it-trattat li tippromwovi l-ugwaljanza bejn in-nisa u l-irġiel fl-oqsma kollha tat-tfassil u l-implimentazzjoni tal-politika. Ir-rapport jikkonkludi li l-indikaturi u d-data diżaggregata skont il-ġeneru spiss huma nieqsa fl-iżvilupp tal-politika u qed ifixklu l-analiżi tal-integrazzjoni tal-perspettiva tal-ġeneri[3]. B'konsegwenza ta' dan, l-inizjattivi tal-Patt Ekoloġiku u l-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza jonqsu milli jiżguraw l-ugwaljanza bejn il-ġeneri.

Barra minn hekk, *Gender Equality Index 2023: Gender Equality and the European green deal* (L-Indiċi tal-Ugwaljanza bejn il-Ġeneri 2023: L-Ugwaljanza bejn il-Ġeneri u l-Patt Ekoloġiku Ewropew) tal-EIGE, jenfasizza wkoll in-nuqqas ta' data ta' kwalità għolja u jiddikjara li l-indikaturi attwali mhumiex adattati għall-iskop tagħhom. Ħafna drabi d-data ma tkunx diżaggregata skont il-ġeneru u l-indikaturi ma jkunux sensittivi għal kwistjonijiet ta' ġeneru. B'konsegwenza ta' dan, l-istatistika disponibbli tal-UE ma tkejjilx kwistjonijiet li huma rilevanti minn perspettiva intersezzjonali tal-ġeneru.

In-nuqqas ta' evidenza huwa sfida ewlenija għall-Kummissjoni jekk biħsiebha tabilħaqq twettaq l-impenn tagħha li "ħadd ma jitħalla jibqa' lura". Huwa meħtieġ li jkun hemm fatti intersezzjonali fuq il-mejda biex il-ħtiġijiet u t-tħassib differenti kemm tan-nisa kif ukoll tal-irġiel jiġu integrati b'suċċess fil-politiki li jimplimentaw il-Patt Ekoloġiku Ewropew. Dan huwa imperattiv biex jiġi żgurat aċċess ugwali għall-finanzjament storikament mingħajr preċedenti u għall-opportunitajiet kbar li toffri t-tranżizzjoni ekoloġika.

Il-Patt Ekoloġiku jrid jagħti prijorità lill-ġustizzja soċjali biex jiġi indirizzat il-faqar abbażi tal-ġeneru

[3] https://www.eca.europa.eu/mt/publications?did=58678

L-Ewropa għal darb'oħra tinsab f'modalità ta' emerġenza, u qed tiffaċċja kriżi sinifikanti tal-enerġija minħabba d-dipendenza tagħna fuq il-fjuwils fossili u suq tal-enerġija volatili.

L-aspetti soċjali tal-Patt Ekoloġiku Ewropew u l-politiki tagħna dwar l-enerġija huma kritiċi biex jintlaħqu l-miri klimatiċi tal-UE u jittaffew l-impatti soċjoekonomiċi tal-gwerra tar-Russja kontra l-Ukrajna.

Bħalissa l-aktar ċittadini vulnerabbli tal-UE qed iħallsu l-prezz għall-volatilità tas-sistema tal-enerġija tagħna dipendenti fuq il-fossili. Il-faqar għandu wiċċ femminili u diġà fl-2021, qabel il-kriżi attwali, kien hemm aktar minn 20 miljun mara jgħixu taħt l-indiċi tal-linja tal-faqar fl-UE milli kien hemm irġiel.

Saru diversi dikjarazzjonijiet qawwija mill-Parlament Ewropew relatati mal-ugwaljanza bejn il-ġeneri u tranżizzjoni tal-enerġija. Fir-riżoluzzjoni tiegħu tas-17 ta' Frar 2022, il-Parlament irrikonoxxa li n-nisa għadhom jiffaċċjaw ostakli strutturali u kulturali għall-parteċipazzjoni fl-aspetti kollha tat-twettiq tat-tranżizzjoni tal-enerġija u tal-klima[4].

Il-problemi strutturali jeħtieġu soluzzjonijiet strutturali. Għalhekk, id-data intersezzjonali u approċċ sensittiv għal kwistjonijiet ta' ġeneru jridu jiġu riflessi fit-tfassil tal-politika tal-UE biex tiġi miġġielda ż-żieda fil-faqar abbażi tal-ġeneru. L-implimentazzjoni tal-Patt Ekoloġiku Ewropew tipprovdi opportunità biex jitwettaq l-impenn għall-integrazzjoni tal-ġeneru u perspettiva intersezzjonali fl-attivitajiet kollha tal-UE, inkluż fil-proċess baġitarju tal-UE.

Ir-rapport jippreżenta diversi miżuri biex tiġi miġġielda ż-żieda tal-faqar abbażi tal-ġeneru u jtenni l-għadd kbir ta' appelli tal-Parlament Ewropew lill-Kummissjoni biex twettaq il-wegħda tagħha li tiżgura tranżizzjoni tal-enerġija ekoloġika li taħdem għal kulħadd.

Bħala konklużjoni, l-iżgurar ta' tranżizzjoni ekoloġika soċjalment ġusta huwa prerekwiżit assolut għas-suċċess tal-Patt Ekoloġiku u għall-kisba tal-ugwaljanza bejn il-ġeneri fl-Unjoni Ewropea.

[4] https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2022-02-17_MT.html